

Zaaknr. : 823590
Kenmerk : 823591

MEMO

Van : Ron van Haperen – Edwin Arens
Via :
Aan : Commissie Waterveiligheid en Vaarwegen
Onderwerp : Juridische mogelijkheden tegengaan buitendijks bouwen
Kopie :
Datum : 29 oktober 2024

Aanleiding

In uw commissie Waterveiligheid en Vaarwegen van 4 september is een presentatie over Normen waterveiligheid gegeven. De presentatie leidde tot vragen over de inzet van juridische mogelijkheden om buitendijks bouwen tegen te gaan. In dit memo worden de juridische mogelijkheden genoemd.

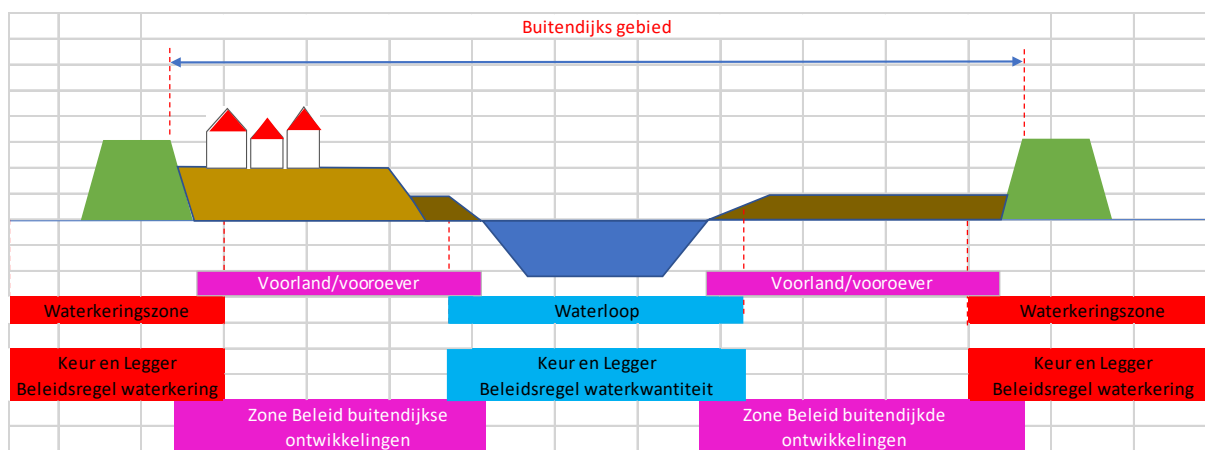
Beleid buitendijks bouwen

Op 28 maart 2023 heeft het dagelijks bestuur het Beleid buitendijkse ontwikkelingen (kenmerk 615740) vastgesteld. Het beleid beschrijft het standpunt van het waterschap als het waterschap adviseert over ruimtelijke plannen.

Wat is buitendijks?

Het Beleid buitendijkse ontwikkelingen is geschreven voor het buitendijks gebied van de Roode Vaart en de MarkDintelVlietboezem. Het waterschap is hier beheerder van het oppervlaktewatersysteem en de regionale waterkering. Het buitendijkse gebied kan worden gedefinieerd als het gebied dat niet wordt beschermd door de regionale kering (zie figuur hieronder).

Het buitendijkse gebied langs de grote rivieren (Bergse Maas, Amer, Hollands Diep en Volkerak-Zoommeer) wordt beheerd door Rijkswaterstaat.

Belang vanuit waterstaatswerken

Het waterschap beheert waterstaatswerken zoals dijken en regionale rivieren. De waterschapsverordening bevat regels voor het beschermen van deze waterstaatswerken. De verordening bevat geen regels voor het beschermen van buitendijkse gebieden, die ruimtelijk gezien vallen tussen enerzijds het watersysteem en anderzijds de waterkering. Zie de zone voorland/vooroevers in onderstaande figuur.

Bij welke besluiten heeft waterschap een mogelijkheid?

Buitendijkse ontwikkelingen zouden in onderstaande besluiten kunnen worden opgenomen.

Omgevingsvisie

In de omgevingsvisie leggen het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Provinciale Staten en de gemeenteraad hun ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving vast voor de lange termijn. Deze stellen ieder één omgevingsvisie voor het hele grondgebied vast.

Het is niet mogelijk in bezwaar te gaan of beroep in te stellen tegen een omgevingsvisie.

Omgevingsplan

Het omgevingsplan bevat algemene regels van de gemeente voor de fysieke leefomgeving. Iedere gemeente heeft één omgevingsplan.

Het is mogelijk om in beroep te gaan tegen het wijzigen of vaststellen van een omgevingsplan.

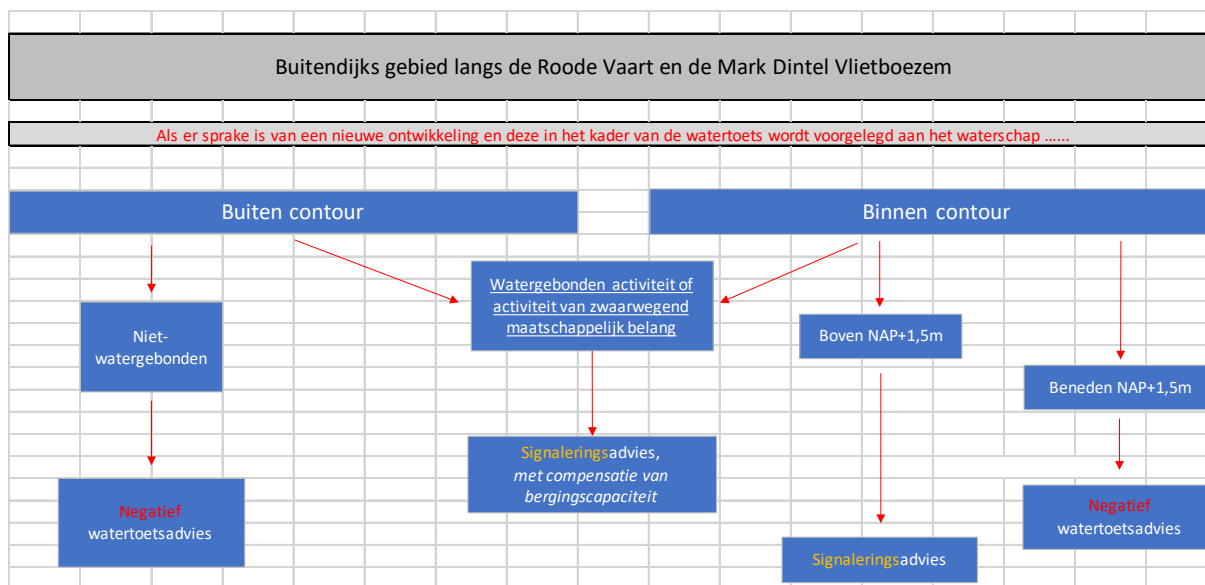
Omgevingsvergunning

Met een omgevingsvergunning kunnen burgers, bedrijven en overheden toestemming vragen om activiteiten in de leefomgeving uit te voeren.

Het is als belanghebbende mogelijk om in bezwaar en/of beroep te gaan tegen een omgevingsvergunning.

Het waterschap moet betrokken worden bij de weging van het waterbelang (voorheen watertoets) van een omgevingsvergunning die in strijd is met het omgevingsplan (buitenplanse omgevingsactiviteit, omgevingsplan was voorheen bestemmingsplan).

Het beleidsuitgangspunt 'Water en bodem sturend in ruimtelijke ordening' wordt door het waterschap uitgedragen. Buitendijks bouwen is een voorbeeld van een activiteit in de ruimtelijke ordening waarbij water leidend zou moeten zijn. Het uitgangspunt hierbij is 'pas toe of leg uit'. Wanneer een gemeente, met andere woorden, toch buitendijks bouwen wil toestaan dan zal dit moeten worden uitgelegd in het besluit. Het waterschap hanteert onderstaand afwegingskader voor ontwikkelingen langs MarkDintelVlietsysteem en Roode Vaart.

Het rijk is verantwoordelijk voor het beleid langs de grote rivieren. Zij heeft hiervoor de Beleidslijn Grote Rivieren die in 2025 wordt herzien. Het waterschap dient buitendijkse plannen langs de grote rivieren te (blijven) beoordelen vanuit zijn rol als waterkeringbeheerder en heeft vanuit dat oogpunt ook een ambtelijke reactie ingediend op de herziening van de Beleidslijn Grote Rivieren.